

OPOWIEŚCI GENEALOGICZNE

dokończenie z poprzedniej strony

niegdyś było wiele w wioskach szlachty cząstkowej.

Z rolnictwem związani byli także inni synowie Jana i Marianny. Władysław (ur. 16 XII 1877) był żonaty ze swoją stryjeczną siostrą Marianną Ewą Gutowską, córką Maksyma. Mieszkał z żoną i z dziećmi w Gutowie-Orlim. Stanisław (ur. 11 IX 1888) był dwukrotnie żonaty. Kolejnymi jego żonami były Marianna i Julia Siemiątkowskie, siostry wyżej wspomnianej

Marianna z Siemiątkowskich (1898-1926), pierwsza żona Stanisława Gutowskiego.

Konstancji. Stanisław gospodarzył na części Chorzewa przejętej po teściu Janie Siemiątkowskim, który posiadał ją od końca XIX wieku nabytą od Chorzewskich. Stanisław z rodziną zamieszkiwał w zbudowanym w latach dwudziestych XX wieku drewnianym domu nawiązującym stylem do mazowieckich dworców. Stanisław zmarł 14 lutego 1948 roku pozostawiając dziewięcioro dzieci. Dzisiaj w Chorzewie gospodarzą jego wnukowie Stanisław, syn Jana Feliksa, i Mirosław, syn Ryszarda.

Józef Gutowski, syn Jana, w mundurze rosyjskim.

Dzieci Maksyma powiązały się aż trzema małżeństwami z Rudowskimi, dziećmi Szczepana i Zuzanny z Przybylskich gospodarzy z Kislewa w parafii Łęg. Franciszka (ur. 2 IV 1904 – zm. 19 XI 1995) poślubiła Kajetana Rudowskiego. Jej bracia Adam (ur. 17 X 1887 – zm. ?) i Franciszek (ur. 4 IX 1892 – zm. 15 XII 1972) mieli za żony Stanisławę i Reginę Rudowskie. Adam i Franciszek mieli gospodarstwa na ojcowiznie, następnie prowadzone przez ich synów Adama i Stefana.

Koszmary II wojny światowej doświadczyły Gutowskich podobnie jak całe społeczeństwo. Wyjątkowym przykładem tego są losy Jana Feliksa (ur. 24 VI 1923), syna Stanisława i Marianny. Został uwięziony w Działdowie, a następnie w Stuthofie. Niemcy w ramach ewakuacji obozu wysłali cztery barki z wycieńczonymi więźniami, aby je zatopić na pełnym morzu. Więźniom udało się jedną odczepić. Dryfującą barką zajęły się wojska angielskie. Uwolnieni wygłodzeni więźniowie zostali sprowadzeni na ląd w Szwecji. Tu zajęto się ich leczeniem. Wśród uratowanych był Jan.

Po II wojnie światowej państwo wprowadzające nowy ustrój, niechętnie odnosiło się do osób mających „niewłaściwe pochodzenie” Gospodarstwa Gutowskich nie kwalifikowały się ze względu na powierzchnię (poniżej 50 ha) do upaństwowienia. Starano się je wręcz zniszczyć pozbawiając rąk do pracy. Wcielano młodych ludzi zamiast do normalnego wojska do służby wojskowej związanej z prawie niewolniczą pracą w górnictwie. „Zgodnie z rozkazem Konstantego Rokossowskiego podstawą do zakwalifikowania poborowego do służby zastępczej było jego pochodzenie społeczne, oblicze społeczne i moralne oraz przeszłość polityczna.” Starano się poddać komunistycznej indoktrynacji przedstawicieli młodszego pokolenia. Chodziło o łamanie charakterów. Żołnierze-górnicy niekiedy poważnie nadwreżali swoje zdrowie, a niektórzy tracili życie. Do takiej służby zostali przydzieleni Izidor (ur. 6 V 1930) i Ryszard Gutowscy (ur. 9 VIII 1931), synowie Stanisława, wnukowie Jana, i Stefan Gutowski (ur. 11 VIII 1929), syn Franciszka, wnuk Maksyma, oraz ich krewni z rodziny Chorzewskich.

Dzisiaj większość Gutowskich, którzy mają korzenie w Gutowie w parafii Słupia, mieszka daleko od gniazda rodzinnego. Kolejnym pokoleniom będzie coraz trudniej utrzymać pamięć o przeszłości rodziny. Ci, którzy pozostali na miejscu kultywują pamięć o długim wielopokoleniowym trwaniu w rodzinnej miejscowości.

Na ganku domu w Chorzewie. Siedzą po bokach Stanisław i Julia z Siemiątkowskich Gutowscy, w środku Jadwiga z Giżyńskich Siemiątkowska (matka Julii). Wokół dziewięcioro dzieci Stanisława. W oknie Kazimierz Gutowski z narzeczoną.

Sierpczanie przeważnie bardziej znają Gutowskich, którzy byli właścicielami cegielni. Adam (ur. ok. 1851 – zm. 31 VII 1907), syn Jana i Pauliny z Miszewskich, był wcześniej ekonomem w Kosmaczewie, a następnie w Gutowie-Stradzyno. Pod koniec XIX wieku osiadł w Sierpcu i był właścicielem cegielni. Spośród jego dzieci wymieńmy synów: Teodora (ur. 11 V 1879 Gutowo-Stradzyno – zm. 31 VII 1930 Sierpc) i Modesta (ur. 15 VI 1900 Sierpc – zm. 16 VI 1965 tamże). Następne pokolenie reprezentowali Feliks i Henryk, synowie Teodora, oraz Tadeusz, syn Modesta. Nie udało się ustalić pokrewieństwa tej linii rodziny z wcześniej zaprezentowaną gałęzią z Gutowa-Orlego i Gutowa-Górek.

Paweł Bogdan Gąsiorowski

Podstawa źródłowa:

Archiwum Państwowe w Płocku, Akta stanu cywilnego gminy i parafii Słupia, 181_-1908; Jerzy Łempicki, Herbarz Mazowiecki, t. 3, Poznań 1998, s. 43-45 i 229-237; Władysław Gąsiorowski, Żołnierze z kilofami, Monografia Żołnierzy-Górników Okręgu Płockiego, Sierpc 2001; Informacje pochodzące od członków rodziny, przede wszystkim Barbary z Gutowskich Chorzewskiej, Jadwigi z Kuskowskich Gutowskiej, Weroniki z Osieckich Gutowskiej, Pawła Giżyńskiego, Roberta Gutowskiego, Anny z Gutowskich Malanowskiej.